IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA FINANSIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

ZA 2017. GODINU

Broj: 01/02/03-08-16-1-701/18

Sarajevo, juli 2018. godine

SADRŽAJ

I MIŠLJENJE REVIZORA 3
MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA 3
MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI 4
II KRITERIJI 6
III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI 7
1. UVOD 7
2. REALIZACIJA PREPORUKA 7
2.1 Realizovane preporuke 8
2.2 Preporuke čija je realizacija u toku 8
2.3 Nerealizovane preporuke 8
3. SISTEM INTERNIH KONTROLA 9
3.1 Sistem internih kontrola procesa 9
3.2 Organizacija i rukovođenje 9
3.3 Finansijsko upravljanje i kontrola 10
3.4 Interna revizija 10
4. BUDŽET 11
5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ 12
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta 12
5.1.1 Bruto plaće 12
5.1.2 Naknade zaposlenih 12
5.1.3 Izdaci za upotrebu vozila 13
5.1.4 Kapitalni izdaci 13
5.1.5 Višegodišnja kapitalna ulaganja 14
5.2 Bilans stanja 15
5.2.1 Stalna sredstva 15
5.2.2 Popis sredstava i obaveza 16
6. JAVNE NABAVKE 16
6.1 Nabavka dodatnih garancija na kompjutersku opremu 17
6.2 Nabavka nadogradnje hardverskih kapaciteta i nabavka kompjuterske opreme 17
6.3 Nabavke usluge izrade idejnog projekta integrisanog sistema upravljanja 18
6.4 Nabavke usluge za tehničku podršku za održavanje Oracle licenci 19
6.5 Nabavke usluga za tehničku podršku za održavanje COIP licenci 19
6.6 Nabavka usluga održavanja centralnog informacionog sistema za obračun plaća i naknada (COIP) 19
6.7 Nabavka sistema za upravljanje dokumentima 20
6.8 Usluge servisiranja vozila 21
7. OSTALO 21
7.1 Donacije 21
7.2 IT revizija 21
8. KOMENTARI 23
PRILOZI 23

I MIŠLJENJE REVIZORA

MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine (**u daljem tekstu: Ministarstvo**)** za 2017. godinu koji obuhvataju: bilans stanja, pregled prihoda, primitaka i finansiranja, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine[1] i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1000–1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji Ministarstva ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sisteme internih kontrola.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2017. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2017. godinu**,** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Ministarstvo rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija BiH i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2017. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Ministarstvo još uvijek nije dokumentovalo i implementiralo proces finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa važećim propisima (tačka 3.3 Izvještaja).

- Slabosti vezano za provođenje pojedinih postupaka javnih nabavki i realizacije ugovora (tačka 6.Izvještaja).

Sarajevo, 09.07.2018. godine

GENERALNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine provodi reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi sa istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu objektivnosti i istinitosti finansijskih izveštaja i ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2017. godinu
- Zakon o finansiranju institucija BiH
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o internoj reviziji
- Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo je osnovano u skladu sa Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine[1] i počelo je sa radom 2002. godine. Ministarstva su organi uprave koji obavljaju upravne i stručne poslove iz nadležnosti BiH u jednom ili više srodnih područja u kojima u cjelini ili u, zakonom odnosno drugim propisom, određenom obimu, neposredno osiguravaju primjenu zakona i drugih propisa i odgovaraju za njihovo izvršavanje. Shodno odredbama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH[2], Ministarstvo je nadležno za:

- principe poreske politike, taksi i propisa
- odnose sa međunarodnim i domaćim finansijskim institucijama
- planiranje i upravljanje dugom BiH
- izvršavanje međunarodnih finansijskih obaveza
- pripremu budžeta BiH i završnog računa BiH
- izvršavanje budžeta BiH i staranje o finansiranju institucija BiH
- vođenje aktivnosti o sukcesiji imovine bivše SFRJ
- bankarske propise koji se odnose na funkcionisanje Centralne banke BiH
- upravljanje imovinom u vlasništvu institucija BiH
- koordinacija međunarodne ekonomske pomoći BiH, osim dijela koji se odnosi na pomoć Evropske unije
- razvoj, rukovođenje i koordinaciju interne revizije u institucijama BiH i sl.

Prema važećim propisima, radom Ministarstva rukovodi ministar u saradnji sa zamjenikom ministra i sekretarom u Ministarstvu. Sjedište Ministarstva je u Sarajevu.

2. REALIZACIJA PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje o usklađenosti. Skretanje pažnje se odnosilo na nedostatke i slabosti u procesu javnih nabavki, na slabosti IT sistema i na neefikasno i neekonomično korištenje službenih vozila. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti.

Ministarstvo nije postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH jer nas nije obavijestilo o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u izvještaju o obavljenoj reviziji za 2016. godinu.

Ministarstvo nije sačinilo akcioni plan za realizaciju preporuka datih u izvještaju revizije.

2.1 Realizovane preporuke

Uvidom u preduzete aktivnosti, utvrdili smo da su realizovane sljedeće preporuke:

- Ministarstvo je donijelo novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji koji je usvojilo Vijeće ministara BiH.
- Pravovremeno je realizovana nabavka usluga garancije za kompjutersku opremu.
- Izvršena je nabavka serverske opreme kroz projekat nadogradnje hardvera.
- Pravovremeno je započeta i okončana procedura nabavke usluge za tehničku podršku za održavanje Oracle licenci, pa se podrška može koristiti za 2018. godinu.
- Urađena je analiza isplativosti korištenja Oracle Internet Expenses modula i donesena odluka da se Oracle Internet Expenses modul ne koristi kao trajno rješenje za blagajničko poslovanje, kako se ne bi stvarali troškovi održavanja aplikacije i održavanja licenci na sistemima koji se ne planiraju koristiti.
- Procedure javnih nabavki su provođene znatno efikasnije što je omogućilo pravovremeno zaključivanje i realizaciju ugovora, naročito u dijelu koji se odnosi na vitalne segmente poslovanja.
- Implementiran je Softver za obračun i isplatu plaća i naknada i upravljanje ljudskim resursima za potrebe Oružanih snaga BiH, čije se korekcije rješavaju u toku ugovorenog perioda postprodukcione podrške.
- Nije uočeno retroaktivno zaključivanje ugovora o nabavci vezano za servis vozila i nabavku auto-guma.

2.2 Preporuke čija je realizacija u toku

Uvidom u preduzete aktivnosti, utvrdili smo da je u toku realizacija sljedećih preporuka:

- Djelimično je zamijenjena oprema kojoj nije bilo moguće produžiti garanciju.
- Ministarstvo je usvojilo instrukciju o primjeni pravila obračuna i isplate troškova službenih putovanja i uspostavilo sistem blagajničkog poslovanja, a u toku je iskorištenje nabavljenih licenci za Oracle Internet Expenses modul i implementacija softvera za bezgotovinsko poslovanje.
- Ministarstvo preduzima aktivnosti na boljem planiranju budžeta na realnim osnovama, međutim i dalje je prisutan nizak stepen realizacije višegodišnjih kapitalnih ulaganja, novčanih donacija i određenih kategorija rashoda.
- Ministarstvo je poduzelo korake u cilju definisanja upotrebe službenih vozila datih na korištenje kontinuirano 24 sata.
- Nabavka auto-guma je provedena u odvojenoj proceduri, međutim ponovo su uočeni nedostaci u sadržaju tenderske dokumentacije vezane za proceduru izbora dobavljača za usluge servisiranja vozila.

2.3 Nerealizovane preporuke

Uvidom u preduzete aktivnosti, utvrdili smo da sljedeće preporuke nisu realizovane:

- Ministarstvo još uvijek nije dokumentovalo i implementiralo proces finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa važećim propisima.
- Nije izvršena optimizacija sistema, niti je razmotrena opcija nabavke serverske opreme sa produženom garancijom (npr. pet godina), radi smanjenja rizika

funkcionalnosti sistema i postizanja ekonomičnijih rješenja.

- Ponovo su uočeni nedostaci u planiranju i načinu realizacije usluga prevođenja u pogledu procjene vrijednosti i određivanja stvarno potrebnih količina**.**
- Nastavljena je česta praksa (svaki kvartal) pravdanja troškova mobilnog telefona za vozača/pratioca ministra iznad dozvoljenih limita, a na osnovu rješenja ministra.
- Ministarstvo i dalje kontinuirano angažuje jednu osobu na temelju ugovora o djelu.
- Ponovo je konstatovano da u Ministarstvu postoje stalna sredstava koja su nabavljena u toku godine i koja sa 31.12. te godine nisu bila stavljena u upotrebu (računarska i elektronska oprema: laptopi, desktop računari, skeneri i dr.).

S obzirom na to da je na snazi okvirni sporazum iz ranijeg perioda, te da Ministarstvo nije provodilo proceduru nabavke usluge održavanja informacionog sistema finansijskog upravljanja u 2017. godini, nismo mogli dati osvrt na realizaciju preporuke kojom smo sugerisali pravovremeno provođenje procedure nabavke usluge održavanja informacionog sistema finansijskog upravljanja (ISFU).

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Sistem internih kontrola procesa

Postupcima revizije uočili smo određene slabosti sistema internih kontrola koje se odnose na: finansijsko upravljanje i kontrolu, popis stalnih sredstava, slabu realizaciju višegodišnjih kapitalnih ulaganja (VKU) i donatorskih sredstava, te pojedine procedure javnih nabavki.

3.2 Organizacija i rukovođenje

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2010. godine i izmjenama i dopunama Pravilnika iz decembra 2013. godine (izvršena je izmjena u dijelu koji se odnosi na status i broj zaposlenih u Jedinici interne revizije). Istim su sistematizovana radna mjesta za 237 izvršilaca, a na 31.12.2017. godine u Ministarstvu je bilo 163 zaposlenih. Zakonom o budžetu za 2017. godinu su odobrena sredstva za 173 zaposlenih.

U skladu sa odredbama Odluke o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH[1], Ministarstvo je donijelo novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji od 29.01.2018.godine kojeg je usvojilo Vijeće ministara BiH. Pravilnik je objavljen na web stranici Ministarstva. Prema ovom Pravilniku, predviđeno je 235 izvršilaca (dva izvršioca manje u odnosu na raniji Pravilnik) i ukupno 13 osnovnih organizacionih jedinica i 28 unutrašnjih organizacionih jedinica (odsjeka).

3.3 Finansijsko upravljanje i kontrola

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole nije u cijelosti implementiran u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Iako je Ministarstvo krajem 2015. godine imenovalo službenika za finansijsko upravljanje i kontrolu (sekretar Ministarstva) i radnu grupu za uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole sa konkretnim zadacima, još uvijek nije izrađena mapa svih poslovnih procesa sa opisima procesa, nisu identifikovani i procijenjeni rizici, utvrđen registar rizika niti je definisana strategija upravljanja rizicima.

Ministarstvo je sačinilo Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli za 2017. godinu i isti dostavilo Centralnoj harmonizacijskoj jedinici. U Godišnjem izvještaju o finansijskom upravljanju i kontroli navedene su mjere koje Ministarstvo planira preduzeti u narednom periodu za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama. Unaprjeđenja su planirana u svim komponentama sistema: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena sistema.

Neuspostavljanjem sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa regulativnim okvirom, Ministarstvo se, s obzirom na svoju ulogu na nivou institucija BiH i propisane nadležnosti, izlaže značajnim rizicima poslovanja koji za posljedicu mogu imati i eventualne negativne efekte po budžet institucija BiH.

Preporuka

Imajući u vidu značaj i ulogu Ministarstva u uspostavi sistema finansijskog upravljanja i kontrole na nivou institucija BiH, potrebno je da Ministarstvo, u skladu sa propisima, bez odlaganja dokumentuje i implementira proces finansijskog upravljanja i kontrole, a sve u cilju smanjenja rizika poslovanja cjelokupne institucije.

3.4 Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH[1] i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH[2], predviđeno je da jedinicu interne revizije čini rukovodilac interne revizije i tri interna revizora koji trebaju obavljati reviziju kod 15 institucija BiH: Ministarstvo finansija i trezora, Agencija za državnu službu, Agencija za javne nabavke, Agencija za osiguranje, Agencija za statistiku, Arhiv, Generalni sekretarijat Vijeća ministara, Direkcija za evropske integracije, Direkcija za ekonomsko planiranje, Ured koordinatora za reformu javne uprave, Memorijalni centar Srebrenica-Potočari, Odbor državne službe za žalbe, Ured za zakonodavstvo, Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva i Predsjedništvo BiH. Centralna jedinica za internu reviziju je u 2017. godini od sedam planiranih internih revizija izvršila tri revizije što je 42,86 % od planiranog. Razlog ovako slabe realizacije plana je odlazak jednog internog revizora u penziju a drugog na bolovanje. Pored toga, urađene su i dvije interne revizije prenesene iz 2016. godine. Centralna jedinica za internu reviziju je izradila konačne izvještaje revizije, a Ministarstvo i institucije kod kojih je provedena revizija sastavili su Plan aktivnosti za postupanje po datim preporukama.
U skladu sa odredbama člana 15. i 19. Zakona o internoj reviziji institucija BiH, Centralnoj harmonizacijskoj jedinici BiH dostavljen je Izvještaj interne revizije za 2017. godinu.

Preporuka

Potrebno je da Jedinica interne revizije, prema planu revizije i utvrđenom riziku, nastavi obavljati internu reviziju u Ministarstvu i kod institucija koje su u okviru nadležnosti Ministarstva, prema planu prioriteta.

4. BUDŽET

Ministarstvo je projekcijom budžeta za 2017. godinu planiralo budžet u visini gornje granice rashoda u iznosu od 7.962.000 KM. Indikativna gornja granica rashoda za 2017. godinu iznosi 8.276.000 KM. U dodatku budžeta (aneksu) planirano je dodatnih 1.400.000 KM za uspostavu Disaster Recovery (DR) Plana, tako da ukupna projekcija budžeta Ministarstva za 2017. godinu iznosi 9.362.000 KM.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 8.436.000 KM, što je za 420.000 KM ili 5% više u odnosu na odobreni budžet za 2016. godinu.

U Tabeli 1. prikazan je pregled odobrenog i izvršenog budžeta.

Tabela 1. Iznosi u KM

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Tekući izdaci	7.344.000	0	7.344.000	6.346.216	86
Kapitalni izdaci	778.000	0	778.000	659.527	85
Tekući grantovi	0	0	0	0	0
Višegodišnja kapitalna ulaganja	314.000	958.320	1.272.320	272.669	21
Novčane donacije	0	204.103	204.103	43.466	21
Ukupno:	**8.436.000**	**1.162.423**	**9.598.423**	**7.321.878**	**76**

Osim navedenih sredstava, Ministarstvu su u 2017. godini bila na raspolaganju i sredstva donacija u iznosu od 204.103 KM, a izvršen je i prijenos sredstava odobrenih za višegodišnja kapitalna ulaganja (VKU) koja nisu utrošena u 2016. godini u iznosu od 958.320 KM (Projekat proširenja i unapređenja ISFU sistema (297.320 KM) i Projekat osiguranja nastavka poslovanja IT sistema nakon pada uzrokovanog katastrofom – uspostavljanje DR plana (661.000 KM).

Plan i program rada Ministarstva za 2017. godinu usvojilo je Vijeće ministara BiH, a Izvještaj o radu Ministarstva dostavljen je Vijeću ministara 07.03.2018. godine.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

Ministarstvo je sačinilo Godišnji finansijski izvještaj za 2017. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2017. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od **7.321.878 KM** što je, u odnosu na rashode planirane budžetom za 2017. godinu, manje za 2.276.545 KM.

Značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (4.635.056 KM), naknade zaposlenih (594.499 KM), izdatke za tekuće održavanje (692.194 KM), ugovorene i druge usluge (133.205 KM), i putne troškove (130.673 KM).

Kapitalni izdaci realizovani su u iznosu od 659.527 KM i odnose se na nabavku opreme (525.705 KM) i nabavku stalnih sredstava u obliku prava (133.822 KM).

Ukupna realizacija višegodišnjih kapitalnih ulaganja u 2017. godini iznosila je 272.669 KM, a
donatorska sredstva u iznosu 43.466 KM.

Iako Ministarstvo preduzima aktivnosti na boljem planiranju budžeta, i dalje je prisutan nizak stepen realizacije višegodišnjih kapitalnih ulaganja, novčanih donacija i određenih kategorija rashoda.

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1 Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iskazane su u iznosu od 4.635.056 KM, od čega neto plaće i naknade plaća iznose 2.711.287 KM, a porezi i doprinosi 1.923.769 KM. Pored navedenog, dio plaća je finansiran iz projekta „IPA program prekogranične saradnje Hrvatska-BiH-Crna Gora“ iz čijih sredstava je u 2017. godini utrošeno 14.391 KM.

Prosječan broj zaposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Ministarstvu bio je 166.
Budžetom za 2017. godinu planirano je 173 zaposlenih, a na 31.12.2017. godine u Ministarstvu je bilo 163 zaposlenih.

Ukupan iznos isplaćen za prekovremeni rad u toku 2017. godine je 8.833 KM. Isplate se vrše na osnovu donesenih rješenja o odobrenju isplate naknade za prekovremeni rad te uz dostavljena obavještenja o tome Ministarstvu pravde, odnosno Upravnom inspektoratu. Ukupan iznos isplaćen za neto stimulacije u Ministarstvu iznosi 14.841 KM. Isplate stimulacije se vrše na osnovu donesenih rješenja u kojima su navedena obrazloženja isplata.

5.1.2 Naknade zaposlenih

Naknade zaposlenih (594.499 KM) se odnose na: naknade za topli obrok tokom rada (197.484 KM), naknade za prijevoz sa posla i na posao (163.609 KM), regres za godišnji odmor (50.050 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (35.945 KM), naknade troškova

smještaja dužnosnika (32.698 KM), naknade za odvojeni život (22.736 KM), pomoć u slučaju smrti (22.410 KM), jubilarne naknade (12.450 KM KM), pomoć u slučaju teže invalidnosti (7.470 KM) te porezi i doprinosi na isplaćene naknade (49.647 KM).

Naknade troškova smještaja su isplaćivane za osam, a naknade za odvojeni život za devet lica. U 2017. godini su isplaćene i tri otpremnine za odlazak u penziju u ukupnom iznosu od 35.945 KM. Otpremnine se isplaćuju na osnovu donesenih rješenja o otpremnini.

5.1.3 Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2017. godini iznose 75.927 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na izdatke za dizel gorivo (32.463 KM), materijal za održavanje vozila (22.112 KM), auto-gume (7.099 KM), te osiguranje vozila 5.230 KM.

Ministarstvo raspolaže sa šest vozila što je u skladu sa Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH[1]. U toku godine nije bilo nabavki niti prodaje službenih vozila.

Internim aktima Ministarstva definisano je pravo na korištenje službenih vozila, obavezni uslovi nabavke službenih vozila, način upotrebe, sadržaj putnog naloga, parkiranje, održavanje i servisiranje, nabavka goriva, pravdanje i evidentiranje potrošnje goriva te način vođenja evidencije o korištenju službenih vozila. Ovim aktima pravo na upotrebu vozila 24 sata imaju ministar, zamjenik ministra, šef kabineta ministra i sekretar Ministarstva. Ministarstvo je u 2017. godini donijelo Odluku o izmjeni Odluke o načinu korištenja službenih vozila Ministarstva finansija i trezora BiH u cilju usaglašavanja sa izmjenama Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH, odnosno donošenja posebnog akta kojim rukovodilac institucije odobrava korištenje službenog vozila kontinuirano tokom 24 sata dnevno. Kao obrazloženje za donošenje navedenog akta navedeno je usaglašavanje sa Pravilnikom Vijeća ministara, ali nisu navedene stvarne potrebe/obrazloženja davanja vozila na cjelodnevnu upotrebu. Preostala dva auta se koriste u skladu sa potrebama institucije i kada se ne koriste parkiraju se na parkingu Ministarstva.

5.1.4 Kapitalni izdaci

Zakonom o budžetu za 2017. godinu Ministarstvu su odobrena sredstva za kapitalne izdatke u iznosu 1.072.000 KM i to 597.000 KM za nabavku opreme i 475.000 KM za nabavku stalnih sredstava u obliku prava.

Ukupno raspoloživa sredstva za kapitalne izdatke bez DR plana za 2017. godinu iznosila su 778.000 KM, a realizovani kapitalni izdaci sa 31.12.2017.godine iznose 659.527 KM ili 85 % odobrenog budžeta za kapitalne izdatke. U skladu sa odobrenom namjenskom strukturom izvršena je nabavka namještaja (3.084 KM), računarske opreme (477.381 KM), opreme za prijenos podataka i glasa (2.304 KM), elektronske opreme (41.450 KM), fotografske opreme (1.486 KM) te softvera (133.822 KM).

Značajan dio nabavki stalnih sredstava (535.961 KM) je evidentiran sa 31.12.2017. godine kao razgraničeni rashod s obzirom na to da su ugovori sa izabranim dobavljačima zaključeni krajem godine (zbog izmjene strukture kapitalnih izdataka i trajanja postupaka nabavki), a isporuka sredstava u skladu sa ugovorom planirana u 2018. godini.

5.1.5 Višegodišnja kapitalna ulaganja

Ukupna raspoloživa vrijednost višegodišnjih kapitalnih ulaganja koja su planirana i odobrena po projektima iznosila su 1.272.320 KM. Ukupna realizacija višegodišnjih kapitalnih ulaganja u 2017. godini iznosila je 272.669 KM što u odnosu na raspoloživa sredstva iznosi 21,43%. Neefikasnu realizaciju odobrenih projekata najvećim dijelom čine nerealizovana sredstva odobrena za DR plan u iznosu od 975.000 KM. Nerealizovana sredstva u iznosu od 999.651 KM su prenesena u 2018. godinu.

Ministarstvo je u toku 2017. godine imalo na raspolaganju sredstva za realizaciju dva višegodišnja kapitalna projekta čija realizacija je odobrena odlukama Vijeća ministara BiH prethodnih godina. Radi se o sljedećim projektima:

Nabavka, implementacija i održavanje softvera za obračun i isplatu plaća i naknada i upravljanje ljudskim resursima za potrebe Oružanih snaga BiH - nadogradnja informacionog sistema finansijskog upravljanja (ISFU) – Ukupno raspoloživa sredstva za ovaj projekt u 2017. godini iznosila su 297.320 KM, a realizovana su u iznosu 272.669 KM na poziciji softverske usluge. Realizovana sredstva se odnose na dio ugovora o implementaciji softvera. Prema navodima iz tekstualnog dijela Godišnjeg finansijskog izvještaja, ovaj projekat bi trebao biti okončan u skladu sa Aneksom ugovora 1.6.2018. godine kada ističe podrška održavanju navedenog sistema.

Osiguranje nastavka poslovanja IT sistema nakon pada uzrokovanog katastrofom – uspostavljanje DR plana: Odlukom Vijeća ministara BiH[1] odobren je projekat - Osiguranje nastavka poslovanja IT sistema nakon pada uzrokovanog katastrofom – uspostavljanje DR plana ukupne vrijednosti 1.950.000 KM sa periodom realizacije 2016-2019. godina.

Ukupno raspoloživa sredstva za ovaj projekat u 2017. godini iznosila su 975.000 KM (prenesena sredstva iz 2016. godine u iznosu 661.000 KM, sredstva odobrena u 2017.godini u iznosu 314.000 KM) i u potpunosti su prenesena u 2018. godinu jer nije bilo realizacije. Prema informacijama koje smo dobili tokom revizije za pokretanje postupka javne nabavke implementacije projekta neophodno je donošenje konačne odluke koja će lokacija biti određena kao rezervna lokacija.

Preporuka

S obzirom na to da se Ministarstvo i institucije BiH neblagovremenom realizacijom navedenog projekta izlažu značajnom riziku poslovanja i mogućeg gubitka vrlo važnih informacija , preporučujemo Ministarstvu da bez odlaganja preduzme sve neophodne aktivnosti u cilju efikasne realizacije projekta.

5.2 Bilans stanja

U Bilansu stanja na 31.12.2017. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 1.534.823 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 2.530.942 KM.

U Tabeli 2. prikazana je struktura sredstava i obaveza Ministarstva.

Tabela 2. Iznosi u KM

Opis	Saldo 31.12.2016	Saldo 31.12.2017	Indeks 3/2
1	*2*	*3*	*4*
Gotovina, kratkoročna potraživanja i zalihe	29.741	25.945	125
Stalna sredstva	1.200.465	1.508.878	126
Ukupno aktiva:	**1.221.206**	**1.534.823**	**126**
Kratkoročne obaveze i razgraničenja	703.119	1.022.064	146
Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	0
Izvori sredstava	1.200.465	1.508.878	126
Ukupno pasiva:	**1.903.584**	**2.530.942**	**133**

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (1.508.878 KM), obaveze prema zaposlenima (440.486 KM) i kratkoročna razgraničenja (535.961 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.2.1 Stalna sredstva

Stanje stalnih sredstva iskazano u Bilansu stanja na 31.12.2017.godine po nabavnoj vrijednosti (5.542.867 KM) sastoji se od opreme (2.673.362 KM), stalnih sredstava u obliku prava (2.869.505 KM), ukupne ispravke vrijednosti (4.033.989 KM) i sadašnje vrijednosti (1.508.879 KM) i usaglašeno je sa stanjem u Glavnoj knjizi i pomoćnoj knjizi osnovnih sredstava.

Revizijom za 2017. godinu, konstatovano je da u Ministarstvu postoje stalna sredstava koja su nabavljena u toku 2017. godine i koja sa 31.12.2017. godine nisu bila stavljena u upotrebu (računarska i elektronska oprema: laptopi, desktop računari, skeneri i dr.), iako je za ista obračunata amortizacija. Nabavna vrijednost računarske opreme koja je je nabavljena iz budžetskih sredstava u toku 2017. godine i isporučena sa 31.12.2017. godine, a nije stavljena u upotrebu iznosi 53.656 KM. Nabavna vrijednost elektronske opreme nabavljene i isporučene u 2017. godini, a sa 31.12.2017. godine nije stavljena u upotrebu iznosi 1.895 KM.

Također, početkom 2017. godine Ministarstvo je u svoje poslovne knjige evidentiralo značajna sredstva dobijena iz projekta IPA 2011 - Jačanje javnih finansija u vrijednosti 1.052.833 KM. Dio ovih sredstava je dat u vlasništvo institucijama BiH (Ministarstvo odbrane, IDDEEA i ostale institucije), neka sredstva su data na raspolaganje Ministarstvu, a značajan iznos ovih sredstava (737.035 KM) još uvijek nije zvanično u upotrebi (lokacija IPA donacija), a ista su prema dokumentaciji o isporuci od strane dobavljača nabavljena prethodnih godina. Prema odgovoru koji smo dobili, donirana oprema se još uvijek

raspoređuje jer pojedine institucije imaju problem sa spajanjem na ISFU mrežu pa njihova oprema stoji.

Navedeno ukazuje da postoje slabosti sistema internih kontrola kod procesa upravljanja stalnim sredstvima i planiranja nabavki stalnih sredstava u Ministarstvu koje za posljedicu imaju neracionalno trošenje javnih sredstava i nabavke stalnih sredstava koje nisu neophodne.

Preporuka

Ponovo preporučujemo Ministarstvu da procesu upravljanja stalnim sredstvima i planiranju nabavki stalnih sredstava posveti dužnu pažnju te osigura da se planiranje i realizacija kapitalnih izdataka vrši u skladu s realnim potrebama i racionalnim odnosom prema javnim sredstvima.

5.2.2 Popis sredstava i obaveza

Ministarstvo je izvršilo popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na 31.12.2017. godine. Popisna komisija je sačinila Izvještaj o izvršenom popisu sredstava i obaveza u kojem nisu konstatovane razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja.

Prilikom revizije procesa ustanovljeno je da popisna komisija nije izvršila popis sredstava poklonjenih od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća (VSTV) po projektu IPA 2013-Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina u BiH u vrijednosti od 15.872 KM. Ugovori o poklonu potpisani su u 2018. godini zbog čega Ministarstvo nije imalo osnov da evidentira ovu opremu u svoje poslovne knjige. Međutim, s obzirom na to da je, prema potvrdama o prihvatanju koje je Ministarstvo potpisalo sa dobavljačima u decembru 2017. godine (oprema bila isporučena u prostorije Ministarstva do 31.12.2017. godine) ista je trebala biti obuhvaćena popisom i evidentirana kao višak sredstava u odnosu na knjigovodstveno stanje stalnih sredstava. *Navedeno je posljedica slabe koordinacije između organizacionih jedinica u Ministarstvu koje realizuju donatorske programe i zaprimaju sredstva i Odsjeka za finansijsko-računovodstvene poslove koje evidentira sredstva i vrši pripremne radnje za popis sredstava.*

Preporuka

Ministarstvo treba da posveti dužnu pažnju popisu imovine i obaveza uključujući sve aktere vezane za popis te osigura dosljednu primjenu propisa koji regulišu popis stalnih sredstava.

6. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je donijelo Plan nabavki za 2017. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama, i isti je više puta mijenjan u skladu sa potrebama Ministarstva. Izmjenama plana nabavki u pojedinim slučajevima izvršeno je: objedinjavanje pojedinačnih procedura u jedan postupak, izmjene planirane vrijednosti, planirane su nove procedure, dok se od određenih planiranih postupaka odustalo. U narednom periodu bi trebalo više voditi računa o planiranju nabavki i ispitivanju tržišta kako bi se odstupanja realizovanih u odnosu na planirane nabavke svela na minimum. Odlukom ministra imenovana je stalna komisija za javne nabavke.

Uvidom u izvještaje sistema e-nabavki, u periodu od 1.1. do 31.12.2017. godine, uočeno je da je ukupna vrijednost dodijeljenih ugovora bila 1.199.710 KM za provedenih 55 postupaka i to: sedam otvorenih, tri pregovaračka bez objave obavještenja o nabavci, 15 konkurentskih i 30 direktnih sporazuma. Također za posmatrani period dodijeljeno je 17 okvirnih sporazuma vrijednosti 669.039 KM za pet otvorenih postupaka, dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja i deset konkurentskih zahtjeva.

Uvidom u realizaciju ukupno pokrenutih postupaka javnih nabavki te testiranjem procedura okončanih postupaka javnih nabavki na bazi uzorka utvrđeni su nedostaci koje navodimo u nastavku.

6.1 Nabavka dodatnih garancija na kompjutersku opremu

Procedure javnih nabavki usluga produženja garancije za servere, storage i uređaje za zaštitu sistema su pokrenute i u 2017. godini. Procedure javnih nabavki su efikasnije provedene u odnosu na ranije godine što je u skladu sa preporukama revizije. Sva vitalna oprema je pokrivena garancijom do kraja 2018. godine čime su smanjeni rizici osiguranja neprekidnog poslovanja. Ugovor za uslugu produženja garancije za servere u iznosu od 74.045 KM sa PDV-om je zaključen krajem oktobra 2017. godine. Pored navedenog konstatujemo da se i dalje izdvajaju značajna sredstva za produženje garancije. Uočeno je da još uvijek nije urađena optimizacija sistema pa nije poznat optimalan broj servera i dodatne serverske opreme za koju je potrebno osigurati garanciju. Optimizacija sistema je predmet procedure nabavke i implementacije rezervne lokacije za koju su (kroz VKU) osigurana sredstva, ali kako još uvijek nije definisana geografska rezervna lokacija sama procedura nije započeta.

Preporuka

Potrebno je uraditi optimizaciju sistema, kako bi na povoljniji način implementirali zadovoljavajuće tehničko rješenje i smanjili troškove za usluge dodatnih garancija.

6.2 Nabavka nadogradnje hardverskih kapaciteta i nabavka kompjuterske opreme

Nabavka nadogradnje hardverskih kapaciteta i nabavka kompjuterske opreme je planirana u 2017. godini i to kroz kapitalne izdatke i u skladu je sa namjenskom strukturom kapitalnih ulaganja. Nabavka je provedena putem međunarodnog otvorenog postupka, a procijenjena vrijednost nabavke je bila 357.180 KM (bez PDV-a).

U dijelu koji se odnosi na nabavku nove opreme, u tehničkoj specifikaciji nisu uočeni elementi koji bi upućivali na favorizovanje ili eliminaciju određenih ponuđača. Za servere je tražena garancija od 36 mjeseci što je u suprotnosti sa preporukama revizije od prošle godine.

Pristigle su dvije ponude od kojih je jedna odbačena kao neprihvatljiva s obzirom na to da ponuđač (QSS d.o.o. Sarajevo) nije ispunjavao uslove zahtijevane tenderskom dokumentacijom u pogledu direktnog pristupa tehničkom centru za prijavu kvarova proizvođaču opreme, nego samo indirektni pristup. S tim u vezi, ugovor je dodijeljen grupi ponuđača King ICT d.o.o. Sarajevo, Net d.o.o. Mostar i King ICT d.o.o. Zagreb za ponuđenu cijenu od 338.678 KM bez PDV-a. Roba je isporučena u ugovorenom roku u 2018. godini. Nabavljena serverska oprema je dijelom namijenjena za rezervnu lokaciju.

Kako se još uvijek ne zna kada će rezervna lokacija biti određena tako je neizvjesna i upotreba nabavljene opreme.

Preporuka

Ministarstvo bi trebalo definisati rezervnu lokaciju, prvenstveno radi postizanja željenih funkcionalnosti IS, a potom i radi što skorijeg aktiviranja nabavljene serverske opreme te implementirati optimizovano tehničko rješenje i tako osigurati funkcionalan sistem i povoljnije usluge održavanja.

Takođe treba razmotriti opciju nabavke serverske opreme sa produženom garancijom (npr. pet godina), radi smanjenja rizika funkcionalnosti sistema i postizanja ekonomičnih rješenja.

6.3 Nabavke usluge izrade idejnog projekta integrisanog sistema upravljanja

Nabavka usluge izrade idejnog projekta integrisanog sistema upravljanja koji će obuhvatiti sve informacione sisteme u jedan za potrebe Ministarstva pokrenuta je na osnovu Plana nabavke od 22.02.2017.godine i Odluke ministra od 29.03.2017. godine. Procijenjena vrijednost nabavke bez PDV-a je 68.376 KM.

Prilikom revizije nisu nam predočeni dokazi na koji način je izvršena procjena vrijednosti nabavke. Ministarstvo nije radilo analizu koja pokazuje da više ponuđača može zadovoljiti uslove tražene u tenderskoj dokumentaciji, a ponudu je dostavio samo jedan ponuđač, Teneo d.o.o Sarajevo, sa kojim je, na prijedlog Komisije za javne nabavke, zaključen ugovor ukupne vrijednosti 79.969 KM sa PDV-om. U tehničkoj specifikaciji predmeta nabavke su dobrim dijelom tražene usluge koje se duži vremenski period provode od strane Odsjeka za IT, a bile su i predmet revizije od strane Ureda za reviziju te stoga nije jasna potreba pokretanja nabavke navedenih usluga, pogotovo što veliki dio preporuka datih u izvještaju dobavljača sadrži preporuke koje je prethodno već dao Ured za reviziju. Ugovor je zaključen 6.9.2017. godine sa rokom realizacije 75 dana od dana potpisivanja ugovora. Finalni izvještaj nakon uvažavanja komentara datih od strane osoblja Ministarstva je dostavljen 6.3.2018. godine, pa je ugovor realizovan sa kašnjenjem od 3 mjeseca. U konačnom izvještaju su obrađeni zahtjevi navedeni u tehničkoj specifikaciji.

Uočeno je da sam naziv premeta nabavke i naziv usluge koji je definisan u nazivu ugovora (Izrada projekta integrisanog sistema upravljanja) ne odgovara suštini obavljenog posla, a prema izvještaju koji je dostavljen, to je usluga eksterne revizije informacionog sistema Ministarstva. Također, prema svemu navedenom može se zaključiti da se ne radi o nabavci softvera kako je evidentirano u GK i Godišnjem finansijskom izvještaju već o usluzi, odnosno tekućem izdatku.

Pored navedenog, Ministarstvo paralelno provodi proceduru nabavke nadogradnje sistema i uspostavljanja rezervne lokacije koja treba da obuhvati analizu svih resursa sa ciljem objedinjavanja i uspostave jedinstvenog sistema koji će se replicirati na rezervnu lokaciju.

Preporuka

Neophodno je da, prilikom pokretanja procedure nabavke, procijenjena vrijednost nabavke bude potkrijepljena i dokumentovana odgovarajućom analizom u cilju racionalizacije trošenja budžetskih sredstava i eliminisanja bespotrebnog

preklapanja i dupliranja posla. S tim u vezi, Ministarstvo treba dokumentovati potrebu za nabavkom usluga koje su već dijelom pokrivene godišnjom revizijom koju Ured za reviziju provodi.

Ministarstvo treba da vodi računa da naziv predmeta nabavke bude usaglašen sa stvarnom suštinom predmeta nabavke, kako bi potencijalnim ponuđačima bilo jasno šta se traži i kako bi se rizik prilikom realizacije ugovorene nabavke sveo na što manji nivo.

Prilikom planiranja budžeta i utvrđivanja potreba Ministarstvo je dužno pravilno klasifikovati realizovane izdatke, u smislu da li se radi o tekućem ili kapitalnom izdatku u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu institucija BiH.

6.4 Nabavke usluge za tehničku podršku za održavanje Oracle licenci

Ugovor za tehničku podršku za održavanje Oracle licence za 2017. godinu je zaključen 20.2.2017. godine u iznosu od 375.919 KM sa PDV-om. Ovim ugovorom su obuhvaćene sve Oracle licence za 2017. godinu uključujući i licence modula za blagajničko poslovanje (Oracle Internet Expenses). Sektor za trezorsko poslovanje je pokrenuo inicijativu za novu nabavku usluga za tehničku podršku za održavanje Oracle licenci za 2018. godinu. Ministarstvo je ranije osiguralo izjavu firme Oracle o ekskluzivnom pravu za provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja.

Ugovor sa izabranim dobavljačem je zaključen 15.1.2018. godine u iznosu od 433.214 KM sa PDV-om. Na povećanje ugovorenog iznosa uticala je nabavka novih 30 licenci za modul zaliha i 25 novih licenci za budžetske korisnike koji su ostvarili direktnu konekciju na IS MFT. Na ovaj način Ministarstvo je steklo pravo da koristi podršku za licence tokom cijele 2018. godine. Generalno gledano, kasno ugovaranje usluge pored toga što je neisplativo, predstavlja i određen rizik jer bi sistem ostao bez podrške. U ovom slučaju radi se o kašnjenju od 15 dana što je znatno efikasnije u odnosu na prethodne godine.

6.5 Nabavke usluga za tehničku podršku za održavanje COIP licenci

Sektor za trezorsko poslovanje je pokrenuo inicijativu za nabavku usluga za tehničku podršku za održavanje Oracle licenci za 2018. godinu. Ministarstvo je ranije osiguralo izjavu firme OCEAN d.o.o. o ekskluzivnom pravu o provođenju pregovaračkog postupka bez objave obavještenja.

Okvirni sporazum sa izabranim dobavljačem je zaključen 20.12.2017. godine u iznosu od 38.989 KM sa PDV-om na period od 20.1. do 31.12.2018. godine.

Preporuka

Ministarstvo je obavezno pravovremeno započeti i okončati proceduru nabavke usluge za tehničku podršku održavanja Oracle i COIP licenci za 2019. godinu, kako bi mogli podršku koristiti kroz cijelu 2019. godinu. Također je potrebno razmotriti i potrebu održavanja Oracle Internet Expenses licenci za 2019. godinu.

6.6 Nabavka usluga održavanja centralnog informacionog sistema za obračun plaća i naknada (COIP)

Ministarstvo je za pružanje usluga podrške održavanja COIP sistema 19.9.2016. godine zaključilo okvirni sporazum na period od jedne godine sa procijenjenom vrijednošću od 23.540 KM bez PDV-a.

Proceduru nabavke ove usluge Ministarstvo je pokrenulo sredinom 2017. godine. U predmetnoj proceduri nisu uočene značajnije nepravilnosti. Novi okvirni sporazum zaključen je 25.8.2017. godine sa periodom važenja od 20.9.2017. godine do 31.12.2018. godine u vrijednosti od 27.541 KM sa PDV-om.

Preporuka

Ministarstvo bi trebalo razmotriti opciju zaključenja okvirnog sporazuma na period duži od godine dana za sisteme koji će se koristiti dvije ili više godina.

6.7 Nabavka sistema za upravljanje dokumentima

Proveden je otvoreni postupak nabavke i implementacije programskog rješenja za vođenje elektronskog uredskog poslovanja i nabavka hardvera potrebnog za implementaciju sistema za upravljanje dokumentima (Document Management System - DMS), podijeljen na tri lota procijenjene vrijednosti 66.282 KM bez PDV-a (Lot 1 - Nabavka i implementacija programskog rješenja za vođenje elektronskog uredskog poslovanja Ministarstva - 54.274 KM, Lot 2 - Server - 8.889 KM, Lot 3 - Skeneri - 3.120 KM).

Odluka o pokretanju postupka je donesena 29.03.2017. godine, a obavještenje o nabavci na portalu javnih nabavki je izvršeno 06.07.2017. godine. Tendersku dokumentaciju su preuzela 32 ponuđača, a za svaki lot ponude su dostavila po dva ponuđača.

U predviđenom roku, po lotu 1, ponudu su dostavila dva konzorcija u vrijednosti od 40.500 KM i 53.853 KM. Na prijedlog komisije, ugovor je dodijeljen konzorciju 'eVision informacijski sustavi d.o.o Zagreb i Teamwork d.o.o Mostar' (vrijednost ugovora 53.853 KM zaključen 15.12.2017. godine).

Ugovorom je definisano da se dobavljač obavezuje da će isporučiti licence (programskog paketa) i izvršiti implementaciju elektronskog uredskog poslovanja prema utvrđenim tehničkim karakteristikama i uvjetima sadržanim u tenderskoj dokumentaciji, u roku do 90 dana od dana potpisivanja ugovora. Međutim, realizacija ugovora u 2018. godini nije izvršena u datom roku. Po datom obrazloženju, uzroci kašnjenja se nalaze u nepoznavanju uredskog poslovanja institucija BIH, kao i velikoj vremenskoj razlici između potpisivanja ugovora i prvog sastanka između predstavnika Ministarstva i implementatora. Tehničkom specifikacijom je definisano da rok isporuke licencija (programskog paketa) i implementacija počinje po uvođenju izvršitelja u posao, te da odabrani ponuđač mora u ugovorenom roku iskazanom u ponudi računajući od dana potpisa Ugovora izvršiti isporuku licencije, usluge implementacije programskog rješenja za vođenje elektronskog uredskog poslovanja, edukaciju korisnika te puštanje u produkciju.

Preporuka

Ministarstvo bi trebalo planiranju i provođenju procedura javnih nabavki posvetiti dužnu pažnju u zavisnosti od vrste nabavke, te osigurati adekvatno praćenje realizacije zaključenog ugovora.

6.8 Usluge servisiranja vozila

Putem otvorenog postupka provedena je procedura nabavke servisiranja službenih vozila procijenjene vrijednosti nabavke od 50.000 KM , sa zaključenjem okvirnih sporazuma na dvije godine. Konstatovano je da je za oba lota (lot-1 16.194KM, lot-2 7.169 KM) dostavljena samo jedna ponuda firme M.R.M. export-import d.o.o. Ljubuški.

Tenderskom dokumentacijom je definisano da je mjesto pružanja usluga i održavanja službenih vozila mjesto sjedišta ugovornog tijela i nije tražen dokaz za lokaciju servisa za izvršavanje usluga koje su predmet okvirnog sporazuma. Izabrani ponuđač je dao izjavu da će se usluga vršiti kod drugog servisera na traženom području, ali nije dostavio podatke vezane za podugovaranje.

Preporuka

Uzimajući u obzir činjenicu da je u predviđenom roku pristigla samo jedna ponuda i dalje se preporučuje Ministarstvu da posveti više pažnje kvalitetnijem planiranju javnih nabavki, sadržaju tenderske dokumentacije i evaluaciji ponuda ponuđača u cilju osiguranja veće konkurentnosti.

7. OSTALO

7.1 Donacije

Ministarstvo je u toku 2017. godine imalo na raspolaganju donatorska sredstva za realizaciju četiri projekata. Dva projekta su započeta i uglavnom realizovana prethodnih godina, a za neutrošena sredstva je donator dao saglasnost da se sredstva mogu utrošiti bez ikakvih uslovljavanja. Projekat *Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina - IPA 2013* i projekat *IPA Program prekogranične suradnje Hrvatska-BiH-Crna Gora TA HR-BA-ME298* su projekti čija je realizacija započeta u 2017. godini.

Prema finansijskim izvještajima i Glavnoj knjizi, ukupna raspoloživa donatorska sredstva sa 31.12.2017. godine iznose 204.103 KM, a realizovana su u iznosu 43.466 KM ili 21%.

Realizovani izdaci se odnose na bruto plaće i naknade projektnom osoblju angažovanom na projektu *IPA Program prekogranične suradnje Hrvatska-BiH-Crna Gora TA HR-BA-ME298* (14.391 KM),putne troškove za realizaciju aktivnosti na ovom projektu (4.731 KM), te na naknade projektnom osoblju angažovanom po osnovu ugovora o djelu na projektu *Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina - IPA 2013* (22.278 KM), izdatke za usluge objavljivanja oglasa (1.111 KM) te putne troškove (505 KM). Neutrošena sredstva za četiri projekta u ukupnom iznosu 160.636 KM su prenesena u 2018. godinu.

Programi se realizuju u skladu s pravilima i procedurama definisanim ugovorima sa donatorima i internim pravilima i procedurama Ministarstva. S obzirom na to da je realizacija sredstava po zahtjevima donatora predmet posebnih/nezavisnih revizija, naši postupci tokom obavljanja revizije nisu bili usmjereni na zahtjeve postavljene u donatorskim ugovorima.

7.2 IT revizija

Sagledavajući funkcionalnost i održavanje informacionih sistema u Ministarstvu, odnosno realizaciju ugovora koji se odnose na iste, konstatujemo sljedeće:

Realizacija ugovora – implementacija Oracle Internet Expenses modula: Ministarstvo je, prema preporuci Ureda za reviziju, usvojilo Instrukciju o primjeni pravila obračuna i isplate troškova službenih putovanja u Ministarstvu, u cilju korištenja ovog modula koji je tehnički osposobljen za korištenje.

Ministarstvo je naknadno uradilo analizu mogućnosti uvođenja drugih rješenja za ove potrebe i konstatovalo da bi najbolje rješenje koje bi zadovoljilo potrebe institucija bila implementacija blagajničkog poslovanja kroz postojeću pomoćnu knjigu u ISFU sistemu. Kroz ugovor o održavanju ISFU sistema, pokrenuta je procedura implementacije blagajničkog poslovanja u AP modulu. Implementirana je i testirana nova funkcionalnost, a u toku je migracija podatka od korisnika nakon koje će novi sistem blagajničkog poslovanja biti pušten u funkciju za ostale budžetske korisnike.

Preporuka

Ministarstvo treba kroz postojeći modul blagajničkog poslovanja iskoristiti nabavljene licence za koje je plaćena tehnička podrška za 2018. godinu. Takođe treba uspostaviti novi sistem blagajničkog poslovanja kroz postojeću pomoćnu knjigu u ISFU sistemu.

Ministarstvo je krajem avgusta prešlo na bezgotovinsko poslovanje. Putem informacionog sistema, modula za bezgotovinske transakcije, vrši se prijenos sredstava na transakcione račune zaposlenih. Ovaj softver se također koristi i za obračun putnih troškova koji se uglavnom isplaćuju putem ovog sistema. Pored putnih troškova, vrši se i refundacija drugih sitnih troškova. Trenutno na ovom sistemu radi viši stručni saradnik za analizu, planiranje i finansijsko-računovodstvene poslove, a kontrolu vrši šef Odsjeka, ali bez pisanih procedura i ovlaštenja i odgovornosti svih lica u procesu.

Preporuka

Ministarstvo treba donijeti procedure rada u modulu za bezgotovinske transakcije sa jasnim definisanjem odgovornosti i ovlaštenja za sva lica koja rade na istom, a sve u cilju minimiziranja rizika za bilo kakve greške i nepravilnosti.

Program VKU – Implementacija Softvera za obračun i isplatu plaća i naknada i upravljanje ljudskim resursima za potrebe Oružanih snaga BiH: Ministarstvo je 5.4.2013. godine zaključilo ugovor sa izabranim dobavljačem u vrijednosti od 1.185.559 KM, na period od 24 mjeseca. U julu 2016. godine je zaključen aneks koji je na snazi do kraja 2017. godine kojim je usaglašeno da se novi sistem pusti u produkciju do 31.12.2016. godine i da se omogući postprodukciona podrška korisnicima sistema u trajanju od godinu dana. Dokument o prihvatanju softvera u produkcionom okruženju je potpisan 28.6.2017. godine koji potvrđuje postavku softvera na produkciono okruženje, izradu finalne projektne dokumentacije i edukaciju korisnika. Na osnovu pomenutog dokumenta je plaćena faktura u iznosu od 272.669 KM sa PDV-om, što je u skladu sa ugovorenim uslovima. Po ovom ugovoru ostaje obaveza uplate još jedne tranše u iznosu od 9.360 sa PDV-om nakon isteka perioda postprodukcione podrške.

Preporuka

Ministarstvo po sticanju uslova, nakon što se izvrše prilagođenja novog softvera za obračun i isplatu plaća i naknada, treba uraditi analizu rada ovog sistema i poređenje istog sa sistemom COIP u cilju izbora bolje platforme za obračun i isplatu plaća zaposlenima u institucijama BiH.

8. KOMENTARI

Ministarstvo u ostavljenom roku nije dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2017. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2017. godinu.

Rukovodilac Odjela i vođa tima za finansijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijsku reviziju

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Nataša Avdalović, viši revizor, v.r.

Seida Kapo, revizor, v.r.

Srđan Krajišnik, revizor, v.r.

Slaviša Vuković, IT revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2017. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2017. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2017. godinu

Naziv institucije: MINISTARSTVO FINANCIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela I

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	**7.344.000**	**0**	**7.344.000**	**6.346.216**	**86**
Bruto plaće i naknade	4.858.000		4.858.000	4.635.056	**95**
Naknade troškova zaposlenih	725.000		725.000	594.499	**82**
Putni troškovi	190.000		190.000	130.673	**69**
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	107.000		107.000	73.299	**69**
Izdaci za energiju i kom. usluge	0		0	0	
Nabavka materijala	80.000		80.000	42.351	**53**
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	48.000		48.000	35.852	**75**
Unajmljivanje imovine i opreme	5.000		5.000	3.460	**69**
Izdaci za tekuće održavanje	1.086.000		1.086.000	692.194	**64**
Izdaci za osiguranje	8.000		8.000	5.628	**70**
Ugovorene i druge posebe usluge	237.000		237.000	133.204	**56**
2. Kapitalni izdaci	**778.000**	**0**	**778.000**	**659.527**	**85**
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	538.000	16.500	554.500	525.705	**95**
Nabavka ostalih stalnih sredstava	240.000	-16.500	223.500	133.822	**60**
Rekonstrukcija i invest.održavanje			0		
3. Tekući grantovi	**0**	**0**	**0**	**0**	
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	**314.000**	**958.320**	**1.272.320**	**272.669**	**21**
Projekat proširenja i unapređenja ISFU		297.320	297.320	272.669	92
Projekat osiguranja nastavka poslovanja sustava nakon pada uzrokovanog katastrofom-uspostavljanje DR plana	314.000	550.000	864.000	0	0
Projekat uspostavljanje DR plana-sufinanciranje IPA		111.000	111.000	0	0
5. Novčane donacije	**150.342**	**53.761**	**204.103**	**43.466**	**21**
PPN 0401310- Informacioni sistemi za upravljanjem javnim dugom		29.880	29.880	0	0
PPN 0401350- Razvoj softvera za praćenje izvještavanja o potpisanim međunarodnim ugovorima		41.216	41.216	0	0
PPN 0401450 - Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina - IPA 2013	111.225	-17.335	93.890	24.344	26
PPN 0401460 - IPA Program prekogranične suradnje Hrvatska-BiH-Crna Gora TA HR-BA-ME298	39.117		39.117	19.122	49
Ukupno (1+2+3+4+5)	**8.586.342**	**1.012.081**	**9.598.423**	**7.321.878**	**76**

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 28.2.2018. godine.

Ministar:

Vjekoslav Bevanda

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine

Naziv institucije: MINISTARSTVO FINANCIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela II

Opis	31.12.2016.	31.12.2017.	Index 3/2
1	2	3	4
1.Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	**20.741**	**25.945**	**125**
Novčana sredstva	17.973	0	**0**
Kratkoročna potraživanja	2.768	25.945	**937**
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	**1.200.465**	**1.508.878**	**126**
Stalna sredstva	4.617.183	5.542.867	**120**
Ispravka vrijednosti	3.416.718	4.033.989	**118**
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	1.200.465	1.508.878	**126**
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	**1.221.206**	**1.534.823**	**126**

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	**703.119**	**1.022.064**	**145**
Kratkoročne tekuće obaveze	147.847	45.617	31
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	450.584	440.486	98
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	104.688	535.961	512
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	**0**	**0**	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	**1.200.465**	**1.508.878**	126
Izvori sredstava	1.200.465	1.508.878	126
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	**1.903.584**	**2.530.942**	**133**

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo dana 28.2.2018. godine.

Ministar:

Vjekoslav Bevanda

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo) dužno je da osigura da financijski izvještaji za 2017. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj: 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2017. godinu (Službeni glasnik BiH broj 94/16) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 22.3.2018. godine

Ministar

Vjekoslav Bevanda